

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-18

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Mednar. manifestacija za Kristusa Kralja v Ljubljani

Pred prihodom papeževega zastopnika

Slovenci smo upravičeno ponosni, da si je izbral katoliški svet naše prestolno mesto Ljubljano za VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja. Za to izredno odlikovanje se je Ljubljana praznično oblekla že za prve kongresne dneve. Po vseh ulicah so vihrale državne in papeške zastave. Trgovine so zelo okusno in spodbudno okrasile svoja izložbena okna. Vse ljubljanske cerkve so slavnostno okinčali in

ski škof dr. Bonafačič, aleksandrijski škof msgr. Nutti, križevski škof dr. Njaradi in bolgarski uniatski škof Kurtev. Med ostalim občinstvom v cerkvi je bilo zlasti častno zastopano slovensko razumništvo z vid-

Slovencev in številni tujci. Za predsednika kongresa je bil izvoljen vseučiliški profesor in bivši poslanik v prestolnem mestu ameriški Združenih držav v Washingtonu g. dr. Leonid Pitamic, ki je izvolitev sprejel ter je navzoče nagovoril z željo največjega uspeha VI. Mednarodnemu kongresu Kristusa Kralja.

Drugi dan kongresa

Drugi kongresni dan, 26. julija, je bila ob sedmih v stolnici sv. maša, katero je

Dr. Gregorij Rožman, škof ljubljanski, predsednik Mednarodnega odbora za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Poljski kardinal in nadškof Avguštín Hlond, zastopnik sv. očeta na VI. Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani

Dr. Leonid Pitamic, ljubljanski vseučiliški profesor, predsednik Mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani

pred nje postavili z venci prepletene mlaje. Na vseh hišah božjih so bile električne naprave za slovesno razsvetljavo. Okrasili so tudi ljubljanski kolodvor, kateri je sprejemal ob glavnih kongresnih dnevih desetisočglave množice. Vzdolž Masarykove ceste so bili postavljeni številni drogovi, na katerih so plapolale in pozdravljale udeležence zastave. Vso noč pa se je blestel s pobožja ljubljanskega Gradu napis iz električnih žarnic: Kristus kralj!

Slovesna otvoritev kongresa

VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja je bil slovesno otvorjen 25. julija ob šestih zvečer v bogato okrašeni ljubljanski stolnici cerkvi, ki ni mogla sprejeti vse množice, katera je hotela v notranjosti prisostvovati pomembni verski manifestaciji. Prednjo ladjo cerkve je zavzela večinoma duhovščina. Častne sedeže v koru so zasedli beograjski nadškof dr. Ujčić, split-

nimi katoliškimi javnimi delavci na čelu ter mladina. Ob šestih je krenil v stolnico spreved z ljubljanskim škofom dr. Gregorjem Rožmanom, ki je zapel pred glavnim oltarjem: »Pridi Sveti Duh!« Po odpetju mogočne pesmi se je podal ljubljanski vladika na prižnico, kjer je otvoril kongres s kratkim in jednatim nagovorom na pričujoče odličnike, duhovne sobrate ter vernike. Po nagovoru je odmolil škof ob asistenci litanije imena Jezusovega in s tem je bila slovesnost otvoritve kongresa zaključena.

Zvečer ob devetih je bilo v veliki dvorani hotela Union začetno zborovanje kongresa Kristusa Kralja. Dvorana je bila nabito polna in mnogo ljudstva sploh ni dobilo vstopa. Na lepo okrašeni tribuni so sedeli vsi odličniki okrog mednarodnega odbora za kongres Kristusa Kralja, ki mu predseduje ljubljanski škof dr. Rožman. V dvorani so bili zastopani vsi sloji

daroval beograjski nadškof dr. Ujčić. Pri sv. maši je pridigal v francoščini generalni vikar g. Ouenet iz Pariza. Službe božje se je udeležilo izredno veliko vernikov iz Slovenije in tujcev.

Ob pol devetih dopoldne so otvorili v Akademskem domu na Miklošičevi cesti protikomunistično razstavo, ki je pokazala delovanje, divjanje ter opustošenja boljševikov v španski državljanski vojni.

Ob prav dobro zasedeni veliki unionski dvorani je začelo ta dan prvo kongresno zborovanje, in sicer dopoldne in popoldne. Pri popoldanskem predavanju je italijanski jezuit p. Fr. Pelegrino iz Rima izrekel pozdrav slovenskemu katoliškemu narodu, ki je tudi obramba italijanskega katolicizma.

Največje zanimanje je vzbudil drugi kongresni dan popoldne kitajski misijonški škof Čeng iz Čautunga, ki je stopil na

oder v francišškanski dvorani in je prvič govoril v Ljubljani zastopnik rumenega plemena. Vse številne navzoče so ganile škofove v francoščini izrečene besede: »Zahvaljujem se vam v imenu naše uboge Kitajske za veliko ljubezen, ki ste jo izkazali meni in moji ubogi domovini.« V škofiji kitajskega škofa Čenga deluje znani prekmurski misijonar Kerec. Škof Čeng je bil na potu od 11. aprila naprej, preden je došel v Ljubljano.

Za Kitajcem je govoril bolgarski uniatski škof Kurtev in za njim bivši madžarski ministrski predsednik in prvi podpredsednik kongresnega odbora dr. Huszar.

Zastopnik papeža v Sloveniji

Prisrčen sprejem v Mariboru

Najpomembnejši dogodek 28. julija je bil prihod poljskega kardinala Avguština Hlonda, papeževega legata ali zastopnika na kongresu.

Visokega gosta bi naj bil pripeljal na mariborsko postajo popoldanski brzovlak in je bil za ta čas pripravljen tudi slovesen sprejem. Kardinal je s svojim spremstvom zamudil brzovlak na Dunaju zaradi splošnih zamud, katere so bile po železnicah v češkem protektoratu, ker je tamkaj povzročila nevihta s ploho povodnji. Papežev zastopnik se je podal v brzovlak na Rim, ki pelje preko Trbiža. Generalni konzul poljski z Dunaja je poslal svoj osebni avto preko Brucka, kjer je stopil vanj kardinal z dvema spremljevalcema. Na ta način se je pripeljal v Špilje z enourno zamudo.

V št. IIju pri vstopu na slovenska tla sta sprejela papeževega zastopnika odposlanca iz Ljubljane in sta ga spremila v posebnem avtomobilu v Maribor.

Kljub prihodu kardinala z avtomobilom se je vršil svečani sprejem v Mariboru na peronu glavnega kolodvora, kateri je bil visokemu gostu na čast okrašen s cvetjem, prepleten z girlandami in s poslopja so plapolale papeške in državne zastave. Na peronu se je postavila častna četa dijaške častniške šole z zastavo ter vojaška godba. Ob častni četi vojakov so stali slovenski fantje v krojih, ob njih članice dekliškega krožka. Pestrost na peronu zbranih skupin so povzdignile narodne noše ter ljubka mladina z zastavicami v rokah.

K sprejemu so se zbrali najodličnejši predstavniki državnih oblasti, vojaštva, duhovščine ter uradov. Iz Ljubljane se je pripeljal g. ban dr. Marko Natlačen in prelat dr. Matija Slavič. Na kolodvoru je bil škof dr. Tomažič s kanoniki, mariborski župan dr. Juvan in podžupan Fr. Žebot, oba okrajna načelnika, generalni konzul poljske republike Viktor Pol, senator dr. Schaubach, poslanci, predsednika Prosvetnih zvez dr. Franc Lukman iz Ljubljane ter dr. Josip Hohnjec, železniški ravnatelj Kavčič iz Ljubljane itd. Posebno pozornost sta vzbujala vitez Pracny, poveljnik reda sv. Silvestra, ter grof Antamoro, član papeževe garde, ki sta bila s prelatom dr. Slavičem določena od sv. očeta za častno spremstvo kardinala.

Kmalu po tretji uri popoldne se je pripeljal zastopnik papeža z avtomobilom na peron, kjer ga je pozdravila ljudska množica s prisrčnim mahanjem z robčki. Po izstopu je zaigrala godba papeško himno, nakar je nagovoril in pozdravil zastopnika

Tretji kongresni dan

je pridigal v češčini v nabito polni stolni cerkvi monsignor Jemelka iz Olomuca, sveto daritev pa je opravil dubrovniški škof dr. Carevič. Ob 9. uri je sledilo tretje zborovanje v unionski dvorani. Na tem zborovanju je bil navzoč pariški pomožni škof R. Beausord. Predsednik kongresnega odbora dr. Pitamic je otvoril zborovanje z molitvijo očenaša.

Pred pričetkom predavanja je pozdravil kongres v poljščini in francoščini škof Ladislav Koral iz Lublina. Govoril je v imenu poljskega naroda in papeževega zastopnika na kongresu kardinala Hlonda.

sv. očeta ban dr. Natlačen. Po izrečeni dobrodošlici je g. ban predstavil kardinalu zbrane odličnike. Skozi špalir narodnih noš in pozdravljajoče ga mladine se je podal kardinal-legat do častne čete, kateri je zaklical vojaški pozdrav: »Pomoz Bog, junaci!« Kakor iz enega grla mu je odgovorila strumna četa: »Bog ti pomogao!« Nato je zaigrala godba jugoslovansko himno. Zatem je obšel kardinal postrojeno četo slovenskih fantov, katero je pozdravil z: »Bog živi!«

Sledil je pozdrav škofa dr. Ivana Tomažiča, ki je poudaril v dobrodošlici dvoje: vdanost slovenskega naroda Cerkvi ter sv. očetu in ljubezen Slovencev do svoje domovine, države, kralja in zakonite vlade. — V imenu pripravljalnega odbora za kongres je pozdravil kardinala še ravnatelj Ivan Martelanc iz Ljubljane.

Krona na kratko opisanega prisrčnega sprejema je bil pozdrav mladine. V ljubko narodno nošo oblečena desetletna Edita Pinterič iz Maribora je korajžno stopila pred kardinala in mu je izrekla glasno dobrodošlico s prošnjo, naj s svojim višjim pastirskim blagoslovom blagoslovi naš narod, našo zemljo ter otroke, da bodo otroci Kristusa Kralja. Govornica in njeni spremljevalki so izročile visokemu gostu vsaka lep šopek.

S perona se je podal kardinal v lepo okrašeno čakalnico, odkoder je odposlal pozdravno brzojavko knezu namestniku Pavlu na Brdo in se je po kratkem okreplilu odpeljal z našim posebnim vlakom proti Celju in Ljubljani.

V Celju

Slično kakor v Mariboru je bil kardinal-legat prisrčno sprejet v Celju. Tam so se zbrali ljudje iz vse Savinjske doline, slovenski fantje in dekleta v krojih ter mladina z zastavicami. V Celju na kolodvoru je odigrala železničarska godba papeževo ter državno himno. Iz vlaka je izstopilo v Mariboru znatno pomnoženo kardinalovo spremstvo. Zastopnika papeža je obstopilo pri izstopu 12 belo oblečenih deklic, dobrodošlico mu je izrekel g. opat P. Jurak. Mladina je vzklikala visokemu gostu, ga obsipala s cvetjem in mu mahala z robčki. Kardinal je obšel častni četi slovenskih fantov in deklet, stopil k zbranim odličnikom z mestnim županom dr. Voršičem na čelu in podal nekaterim roko. Pred slovesom so izročile celjske gospe kardinalovemu tajniku blazinico z vdelano državno zastavo in napisom »Kristus Kralj«. Na blazinici je ležal krasen šopek s slovenskim trakom.

Dvojni sprejem v Ljubljani

Na vožnji od Maribora do Ljubljane so prirejale ljudske množice zastopniku sv. očeta prisrčne pozdrave. V Ljubljani pa je bil deležen visoki gost kar dveh sprejemov. Na kolodvoru so ga sprejeli oblastni, na Marijinem trgu pa zastopniki cerkve ter ljudske množice.

Na peronu pred izhodom so pričakovali papeževega legata minister Roman Dembicki, poljski poslanik na jugoslovanskem dvoru, ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, škof dr. Gregorij Rožman, poveljnik dravske divizije general Dragomir Štefanovič s pomočnikom generalom Dušanom Dodičem, podban dr. Stanko Majcen, ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, svetnik v zunanjem ministrstvu dr. Goljas, ki je zastopal zadržanega zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča, s šefom protokola dr. Matičem, upravnik policije dr. Hacin. Poleg njih je bilo polnoštevilno zbrano predsedstvo mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, in sicer predsednik dr. Leonid Pitamic, podpredsednik ministrski predsednik dr. Karoly Huszar, kanonik dr. Sancho in kanonik dr. Mack ter tajnika dr. Metzger in dr. Žitko. Levo od teh odličnikov je bila postrojena častna četa pehote v paradni uniformi z zastavo 40. pehotnega polka in godba dravske divizije. Desno od častne čete so zavzeli mesto višji častniki ljubljanske garnizije.

Ob prihodu posebnega vlaka je zaigrala vojaška godba papeževo himno. Prvi je pozdravil kardinala ljubljanski škof, nakar je obšel visoki gost častno četo in izmenjal z njo pozdrav kakor v Mariboru. Od številnih odličnikov je pozdravil kardinala najprej zastopnik zunanjega ministra dr. Goljas. Godba je zaigrala državno himno. Sledila je dobrodošlica ljubljanskega župana dr. Adlešiča.

Od kolodvora se je odpeljal visoki gost s spremstvom po okrašenih ulicah na Marijin trg, kjer je bil pozdravljen od Zveze fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Obšel je častno četo slovenskih fantov in jo pozdravil z: Bog živi! Ko je stopil kardinal med mahanjem z robčki in med veselimi pozdravi narodnih noš ter ljudskih množic med zbrane škofe, ga je nagovoril zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, želeč mu blagoslovljen prihod.

Po govoru zagrebškega nadškofa se je razvil dolg spreved ob zvokih fanfar ter godbe, med grmenjem topov z grada in med zvonjenjem zvonov po vseh cerkvah v stolno cerkev. Tam je bila kardinalu prečitana v latinščini in slovenščini bula, s katero je papež imenoval kardinala A. Hlonda za svojega zastopnika na kongresu. Po prečitaniu omenjenega pisma so se dvignili vsi škofje in so po letih svojega škofovanja poljubili zastopniku papeža prstan. Po tem ganljivem obredu je podelil ljubljanski škof dr. Rožman blagoslov z Najsvetejšim. S tem so bile zaključene cerkvene slovesnosti in kardinal se je odpeljal s spremstvom v samostan križniškega reda. Ob vzožju stopnic se je kardinal-legat ustavil in se spomnil svojega prvega bivanja v tem domu, kjer je vzidana na ta veliki dogodek spominska plošča.

Slovenska mladina za Kristusa Kralja

29. julij je bil določen za poklonitev slovenske mladine Kristusu Kralju. Ob sedmih zjutraj se je začela zbirati mladež v

Ljubljani na Kongresnem trgu, od koder je odkorakala v Stadion. Ob 9. uri dopoldne se je pokazal med našimi najmlajšimi papežev odposlanec, kardinal Hlond, v spremstvu škofov. Ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman je imel na množico dvajset tisoč otrok nagovor o Jezusu Kralju mladosti. Sv. mašo je daroval ob asistenci kardinal A. Hlond. K pomembnim delom sv. maše je v zboru molila mladina in je pela ob spremljevanju godbe nabožne pesmi. Med sv. daritvijo je podelilo 60 duhovnikov 16.000 svetih hostij med naše najmlajše. Omenka vredna znamenitost pri tej slovesnosti je bil kitajski misijonski škof Čeng, kateri je ginjen nad mladinsko slovesnostjo, prosil, da bi smel obhajati slovensko mladino, ki se je čutila počaščeno, ko je prejela Kristusa Kralja iz rok nadpastirja iz daljne Kitajske.

Po končani službi božji in sv. obhajilu je podelil kardinal-legat apostolski blagoslov s popolnim odpustkom za vse one, kateri so bili pri sv. obhajilu.

Najganljivejšo mladinsko pobožnost so zaključile fanfare, katere so oznanile otro-

Le strugar zna izstružiti kroglo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

TERPENTINOVO MILO
Zlatorog

kom, da je mladinska pobožnost na Stadionu končana. Na tisoče in tisoče belih rutic je zaplapolalo po zraku in tisočere zastavice v rokah otrok so zamigljale v slovo zastopniku sv. očeta, ko je odhajal s svojim spremstvom skozi špalir mladine iz Stadionu.

komandanta brigadni general Dodič, pomočnik upravnika mesta Beograda Drago Jovanovič, predsednik kongresa dr. Pita-mic, mariborski župan dr. Juvan, celjski župan dr. Voršič, ravnatelj železniške direkcije inž. Kavčič, senatorja dr. Schaubach in dr. Kulovec, vsi slovenski poslanci, ponpredsednik kongresa min. predsednik Karel Huszar itd.

Prihod papeževga odposlanca so oznanile fanfare z vrha glavne tribune. Kardinal A. Hlond se je pojavil na Stadionu skozi srednji vhod v dolgem sprevedu duhovnikov.

Ob glavni tribuni se je razvrstilo na 600 pevcev, kateri so zapeli pod vodstvom ljubljanskega stolnega kanonika dr. Kimovca veličastno pesem: »Ti si Peter skala«. Med prepevanjem pesmi je zaplapolalo morje belih robcev v tihi in prisrčni pozdrav zastopniku sv. očeta, kateri je daroval ob asistenci na Stadionu slovesno sv. mašo. Med sv. mašo je imel kardinal pridigo, katero je začel v francoščini, nadaljeval v poljščini, nemščini in italijanščini ter zaključil v slovenščini. Besede zastopnika papeža o božjem kraljestvu med nami so prenašali zvočniki po Stadionu in radio po vsem svetu. Med sv. mašo je odmevalo tudi ganljivo ljudsko petje.

Sklep

Sklep VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani je bil zadnje nedeljo popoldne na Stadionu. K zaključni pobožnosti in mirovni manifestaciji so se zbrale nepregledne ljudske množice, katere so korakale v nepopisnem sprevedu skozi Ljubljano.

Sprevod je šel s Krekovega trga mimo Uniona, kjer so bili zbrani na balkonu poleg kardinala Hlonda vsi visoki cerkveni in posvetni zastopniki.

Na čelu spreveda je bilo videti našo in papeževu zastavo, ob katerih sta korakala dva slovenska fanta. Sledili so križarji, z njimi klarice, nato pa so močni fantje nosili velik rdeč križ s krono in žezlom. V sprevedu je nato korakal zastavonoša, sledila je vrsta članov Marijinih družb, dalje narodne noše, spet člani in članice Marijinih družb, za njimi pa je igrala železničarska godba. Na čelu močne uniformirane skupine Poljakov je korakal poljski zastavonoša, za njim so šle poljske narodne noše z Marijino zastavo, sledile so tri zastave, poštarška godba, močan oddelek vojakov, 37 fantovskih praporov, rakovniška godba, nato spet fantovska zastava, velika skupina fantov, sledila je nova god-

Glavni kongresni dan

Igra in polnočnice

Glavni kongresni dan je bil 30. julij. Za to manifestacijo 80.000 ljudi se je pripravila Ljubljana z igro »O kraljestvu božjem« na Stadionu in s polnočnicami.

Po sedmi uri zvečer se je zbralo krog 50.000 ljudi in se podalo na Stadion, da prisostvuje veličastni igri »O kraljestvu božjem«, katera je bila končana na občo zadovoljnost krog desetih zvečer. Po povratu iz Stadionu so se razdelile ljudske množice po ljubljanskih cerkvah, v katerih so bile napovedane polnočnice. Verniki so napolnili do zadnjega kotička vse hrame božje, po katerih se je darovala polnočna služba božja kot priprava za glavni kongresni dan.

Predpoldne na Stadionu

Ljubljanski kongres je doživel višek dne 30. julija z dopoldansko službo božjo, pri kateri je ljudskim množicam iz vseh krajev Slovenije in zastopnikom 16 narodov pridigal pri slovesni službi božji na Stadionu kardinal-legat.

Kmalu po deveti uri se je začel zgrinjati v prostorni Stadion sprevod. Skozi sprednja vrata so prikorakali slovenski fantje v krojih s prapori. Fantom so sledila v dolgih vrstah dekleta z zastavami. Naša uniformirana mladina se je razvrstila pred slavnostno tribuno. Za slovenskimi fanti in dekleti so prikorakali v Stadion zastopniki poljskih mladinskih organizacij. Poljakom je sledil naš dekliski naraščaj ter narodne noše.

Na častni tribuni je bil predvsem zastopnik kralja divizijski general Stefanovič. Poleg njega je sedel zastopnik predsednika vlade dr. Ružič. Dalje so bili na vladni tribuni gradbeni minister dr. Krek, minister za telesno vzgojo ljudstva Cejovič, ministra brez listnice Snoj in Maštrovič s soprogo, ban dr. Marko Natlačen s soprogo in zastopnik zunanjega ministra svetnik zunanjega ministra dr. Golias.

Na častni tribuni so bili v prvi vrsti zastopnik predsedništva senata podpredsednik senata dr. Miškulin in senator Smodej, ki je zastopal tudi predsednika senata dr.

Korošca. V prvi vrsti je bil tudi poslanik poljske republike grof Dembicki s soprogo, poleg njega je sedel podpredsednik narodne skupščine Alojzij Mihelčič.

V prvi vrsti so zavzeli prostore vsi nadškofje in škofje, ki so prišli na kongres v Ljubljano. Vsi so bili v slovesnem ornatu. To so: msgr. Hektor Felice, nadškof in apostolski nuncij na jugoslovanskem dvoru; msgr. dr. Alojzij Stepinac, nadškof zagrebški; msgr. dr. Carlo Margotti, nadškof goriški; msgr. dr. Josip Ujčić, nadškof beograjski; msgr. dr. Anton Akšamovič, škof djakovski; msgr. Rog. Beausard, pomožni škof pariški; msgr. dr. Kvirin Bonefačić, škof splitski; msgr. Ludovik Budanovič, škof splitski; msgr. dr. V. Burič, škof senjski; msgr. dr. Hugo Camozzo, škof reški; msgr. dr. Josip Carevič, škof dubrovniški; msgr. Damjan Čeng, škof, apostolski prefekt v Čautungu na Kitajskem; msgr. Ladislav Goral, pomožni škof lublinski; msgr. Kirilo Kurtev, škof, apostolski administrator v Sofiji; msgr. dr. Hieronim Mileta, škof šibeniški; msgr. Alojzij Mišič, škof mostarski; msgr. Michelangelo Nutti, škof aleksandrijski; msgr. Antonio Santi, škof tržaški; msgr. dr. Josip Srebrnič, škof Krški; msgr. dr. Ivan Tomažič, škof lavantinski.

Od zastopnikov škofov in raznih redov so sedeli na tribuni: p. Dominik Mandič, zastopnik generala frančiškanskega reda; kanonik dr. Anton Sancho, zastopnik španskih škofov; p. Linus Prah, provincial kapucinskega reda; p. Josip Ledit, zastopnik generala jezuitov; kanonik Mihael Wagner, zastopnik škofa györškega; msgr. František Jemelka, zastopnik škofa olomuškega; don Jakob Vresk, zastopnik škofa barskega in primasa srbskega; dr. Fran Rogač, zastopnik škofa iz Szombathelyja (Madžarska); Božo Ivanuš, generalni vikar in apostolski protonotar, zastopnik škofa banjaluškega; p. Privat Bellard v zastopstvu vrhovnega predstojnika asumpcionistov. V prvi vrsti je sedela tudi vojvodinja Mecklenburška. Na častni tribuni so bili nadalje: župan ljubljanski dr. Adlešič, podban dr. Majcen, pomočnik

ba, za njo spet fantje. Nadaljnji sprevod so tvorile naslednje skupine: Zveza dekliških krožkov, mladenke, rudarji v svojih uniformah, skupina zagrebških Slovencev, Vajeniški dom, Rokodelski dom, Družba sv. Rafaela, Pevska zveza, Sedejeva družina, Slomšekova družba, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, Akademski zveza, Slovenska dijaška zveza, Zveza absolventov kmetijskih šol, Kmečka zveza, dekleta, moški, Krščanska dekliška mladina, Jugoslovanska strokovna zveza. Skupino Prosvetne zveze so otvorili trije konjeniki s papeško zastavo, katero sta ob vsaki strani spremljali jugoslovanski zastavi, nakar je sledila fanfara, zastave, nato pa so se vrstile godbe, narodne noše, zastave, nakar so sledile Marijine družbe, moški kongreganisti, kongreganistke, dijaške kongregacije itd. itd. V sprevodu je sodelovalo 14 godb, sprevod pa je bil prepleten z zastavami in banderi. V sprevodu je sodelovalo nad 6000 ljudi.

Po ulicah, po katerih se je pomikal sprevod, je občinstvo z burnim vzklikanjem in

pozdravljanjem spremljalo udeležence. Gledalce sprevoda cenijo na 80.000.

Množice iz sprevoda so po tretji uri popoldne napolnile Stadion, katerega so počastili skoro isti odličniki s kardinalom A. Hlondom kakor pri dopoldanski verski manifestaciji.

Ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman je zaključil kongres z nagovorom. Za njim je sporočilo kongresu pozdrave 16 zastopnikov narodov.

Ob času, ko so bili na Stadionu govori različnih zastopnikov, so prenesli Najsvetejše iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pred litanijami je nagovoril vso ogromno ljudsko množico predsednik pripravljalnega odbora za kongres dr. Žitko. Sledile so slovesne litanije presv. Imena Jezusovega, pri katerih je odpevala vsa na Stadionu zbrana ljudska množica.

Litanije je kronal blagoslov z Najsvetejšim, ki je bil znak za razhod s kongresa Kristusa Kralja, katerega beleži Slovenija z zlatimi črkami in ga bo ohranila s ponosom v trajnem spominu!

Iz raznih držav

Zakon o zaplembi premoženja na Češkem in Moravskem. Na zahtevo nemškega pokrovitelja pripravlja vlada v Pragi poseben zakon o zaplembi premoženja. Vsi zastopniki bivše češkoslovaške vlade in vsi bivši voditelji, ki so pobegnili v tujino, bodo zgubili češko državljanstvo, njihovo premoženje pa bo zaplenjeno.

Gdansko vojno strašilo. Veliki nemški manevri vojske na kopnem, ki bodo meseca avgusta, bodo razširjeni na področje, ki sega od Bamberga preko Sudetov in češkomoravskega protektorata do Šlezije ter ob črti od Berlina do poljske meje. Rekvizicija avtomobilov se je že pričela, v teku pa je tudi mobilizacija rezervistov. V zvezi s temi velikimi vojaškimi manevri krožijo glasovi, po katerih je za 4. avgusta izdano tajno povelje za odhod divizije težkega topništva na poljsko mejo v Gornji Šleziji, za čas od 15. do 18. avgusta pa se pričakuje pospešena mobilizacija rezervistov, kar spravlja v zvezo s položajem v Gdanskem. — Dalje je priznal s časopisno objavo vodja gdanskih narodnih socialistov Foerster, da je militarizacija Gdanska že zelo napredovala ter da se pospešeno nadaljuje. Foerster napoveduje, da bo Gdansk v najkrajšem času priključen Nemčiji.

Angleži razkazujejo svojo zračno moč. Naš list je že poročal, da je pričela Anglija Nemcem v svarilo kazati svojo zračno moč s tem, da uprizarja velike letalske izlete v sosednjo Francijo. Dne 25. julija se je dvignilo tretjič z angleških letališč 250 težkih bombnikov ter drugih letal z okrog tisoč možni posadke na polet preko Francije. Brez pristanka so posamezni oddelki angleških letal preleteli brezhibno 1200 do 2600 km. Letala Angležev so se dopoldne omenjenega dne pojavila nad Parizom in Bordeauxom, popoldne pa nad Lyonom in Marseillom. Proti večeru so se vrnila preko Rokavskega preliva na svoja letališča.

Vzrok homatij v Španiji. Zadnjič smo beležili žalostno dejstvo, da so se pojavila in izbruhnili med najbolj zvestimi sodelavci generala Franca tolikšna nasprot-

stva, da je bilo par najbolj uglednih generalov že odstavljenih. Glavni vzrok najnovejših homatij na Španskem izvira iz vprašanja, ali naj dobi boljševo osvobodena Španija monarhijo ali ne. Eno in drugo stališče ima med najbolj uglednimi Španci obilno pristašev. Bivši španski kralj Alfonz XIII. bi prestol zopet sprejel le pod pogojem, če bi se izrekla za to večina španskega naroda. Ni znano, na kako stališče se bo v tej razdvojenosti postavil rešitelj Španije — Franco.

Nezaupljivi Japonci. V zadnji številki smo poročali, da so se pobotali v Tokiu Angleži in Japonci. Anglija se je obvezala, da ne bo več podpirala kitajskega maršala Čangkajšeka v vojni z Japonci. Nenadni preokret angleške politike na Daljnem vzhodu je hud udarec za Kitajce, ki se borijo že nad dve leti na življenje in smrt z japonskimi osvobodilci. Vsakdo je pričakoval, da se bo razmerje med Anglijo in Japonsko po sklenjeni tokijski pogodbi izboljšalo in da bodo začeli Japonci spoštovati angleške koristi ob kitajski obali. Godi se pa ravno nasprotno! Po vesteh iz angleške kolonije Hongkong so pričeli Japonci razširjati s svojimi bojnimi ladjami zaprtje ali blokado. Japonci polagajo v bližini Hongkonga mine in izjavljajo, da bodo ukinili blokado šele tedaj, če bo podala Anglija stvarne dokaze, da je res prekinila vse zveze s Čangkajšekom, kakor je obljubila v Tokiu. Kljub

angleški popustljivosti pri tokijskem sporazumu se protiangleško gibanje na pritisk Japonske vedno bolj širi po vsem Kitajskem in je zajelo vsa obmorska mesta južne Kitajske. Položaj v angleških delih važnih kitajskih trgovskih mest se je po objavi tokijske pogodbe v splošnem znatno poslabšal.

Kitajski maršal Čangkajšek po sklepu sporazuma med Anglijo in Japonsko. Sklep zgoraj omenjenega sporazuma med Angleži in Japonci je hudo presenetil kitajskega maršala Čangkajšeka, ki je pa razglasil kljub angleško-japonski pogodbi po časopisju kitajske vlade: Noben tuji pritisk ne bo mogel vplivati na odpor kitajske vojske. Če tuje države sklepajo sporazume z Japonsko, se bo Kitajska še odločneje borila z lastnimi silami ter bo na koncu premagala vse težave. V boju za svojo neodvisnost se ne bo ustavila pred nobeno oviro. — Kitajski škof Čeng, ki se mudi na VI. Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani, je izjavil na vprašanje o političnem položaju v njegovi škofiji: »V naši pokrajini Japoncev še ni. Pač so večkrat priletela japonska letala in bombardirala nedolžno prebivalstvo, ne vojakov. Verujem, da Bog Kitajcev ne bo zapustil, zakaj kitajsko ljudstvo je pošteno in moralno. Naš voditelj Čangkajšek nam je v tem zglede, saj je po svojem mišljenju blizu katoličanstvu. Je metodist in vneto proučuje sveto pismo. Vsako jutro premišljuje o verskih skrivnostih in нравnih zakonih. Čangkajšek sam uči ljudstvo, da mora ljubiti tudi svoje sovražnike, saj sovražni vojaki sami niso krivi, da morajo v vojno. Ljudstvo mora zato ravnati z ujetniki kot s prijatelji. In kitajsko ljudstvo ravna tako. Ni res, da se je na Kitajskem razpasel komunizem. Komunizma na Kitajskem ni. Maršal Čangkajšek je sam prelomil vse zveze s komunisti. Kitajska je dovolj močna sama, da se bori z nasprotnikom.«

Sovjetska Rusija dovolila Čangkajšekovo posojilo. Sovjetska Rusija je dovolila kitajskemu maršalu posojilo 100 milijonov jenov. To posojilo je hudo ogorčilo Japonce, ki očitajo Rusom, da bodo oni odgovorni, če ne bo prišlo do pomiritve na Daljnem vzhodu.

Združene ameriške države odpovedale Japonski že 30 let veljavno trgovinsko pogodbo. Kot odgovor na pobotanje med Anglijo in Japonsko v Tokiu sta predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt in zunanji minister Hull odpovedala Japonski trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena leta 1911 in je bila stara 30 let. Odpoved, ki bo zelo hudo zadela Japonce, stopi čez pol leta v veljavo.

Po krščanskem svetu

Dobrodelnost — misijonarka. Dve leti sta pretekli, kar divja na Kitajskem vojna, ki povzroča ljudstvu strašno gorje, ki kliče po pomoči. Katoliški misijonarji na Kitajskem so že od nekdaj smatrali katoliško dobrodelnost kot najuspešnejše misijonsko sredstvo. Kitajska javnost pa je šele zdaj v času stiske postala pozorna na velika dela katoliške dobrodelnosti. Katoliški misijonarji so namreč v tem težkem času krščansko dobrodelnost podvojili in potrojili. Kar so imeli, vse so dali na raz-

polago ranjencem, bolnikom in beguncem. Izpraznili so šole, lastna stanovanja in celo cerkve. Povsod so namestili postelje za bolnike. Te postelje pa pridigajo glasneje in uspešneje kot najbolj izbrana beseda misijonarja. Misijonar je danes na Kitajskem najbolj občudovana osebnost. Nikdar še niso videli ti ljudje, da bi se kdo nesebično žrtvoval za druge, kot to dela misijonar. On vztraja na svojem mestu kljub bombam in granatam, svoje življenje postavlja v nevarnost, da more poma-